

*Marcela Kosovà
Slovākijas Tieslietu padomes
priekšsēdētāja*

*Bratislava, 2025. gada 5.
decembris Numurs: CR-
1507/2025-6954*

Cienījamā priekšsēdētājas kundze,

Kā Slovākijas Republikas Tieslietu padomes priekšsēdētājs vēlos vērst Eiropas Tieslietu padomju asociācijas uzmanību uz atkārtotu Slovākijas Republikas Tieslietu padomes locekļu, jo īpaši tiesnešu ievēlēto locekļu, un līdz ar to arī visu tiesnešu, kuri ievēlēja šos locekļus par saviem pārstāvjiem Tieslietu padomē, noniecināšanu un apšaubīšanu.

Šī parādība ir īpaši bīstama, jo verbālos uzbrukumus veic Slovākijas Republikas bijusī tieslietu ministre un pašreizējā Slovākijas Republikas Nacionālās padomes locekle Mária Kolíková, kura vairākkārt ir publiski noniecinājusi tiesnešu pārstāvjus Tieslietu padomē.

Es kā Slovākijas Republikas Tieslietu padomes priekšsēdētāja visu Slovākijas Republikas tiesnešu vārdā esmu atkārtoti un stingri iebildusi pret nepieņemamiem izteikumiem, kas izskanējuši no politiķes Mārias Kolíkovās.

<https://www.sudnarada.nov.sk/ospravdlnenie-prislo-po-st-roch-rokoch/> <https://www.sudnarada.nov.sk/an-apolop,y-came-after-four-years/>

<https://www.sudnarada.rov.sk/sudna-rada-nie-le-sucastou-rolitickeho-boia/>
<https://www.sudnarada.itov.sk/the-judicial-council-is-not-part-of-the-political-battle/>

<https://www.sudnarada.nov.sk/sudnictvo-es-e-byt-zneuzivane-na-zvysovanie-klesaJucich-preferencii-olitickych-stran/>
<https://www.sudnarada.nov.sk/the-judiciary-must-not-be-used-to-boost-the-declining-preferences-of-political-parties/>

<https://www.sudnarada.nov.sk/zasah-do-rozhodovania-sudov-je-nepriPustny-a-e-sudnu-radu/>
<https://www.sudnarada.nov.sk/interference-in-the-decision-making-of-courts-is-unacceptable-even-for-tiesu-padomi/>

Esmu norādījusi, ka ir nepieņemami, ka politiķi ļaunprātīgi izmanto tiesu varu, lai veicinātu savas lejupslīdošās politiskās preferences un veicinātu negatīvu attieksmi pret tiesnešiem ar izteikumiem, kas burtiski apvaino tiesnešus kā viena no trim valsts varas atzariem pārstāvjus un kuriem nav nekāda sakara ar realitāti. Poliņķe Māria Kolikovā turpināja publiski apsūdzēt Slovākijas Tieslietu padomi, ka Tieslietu padome nav neatkarīga.

Savā jaunākajā intervijā ar konkrētu plašsaziņas līdzekli viņa pat paziņoja, ka Tieslietu padome izsakās tādā veidā, kas liecina par dubultiem standartiem un saskaņā ar valdības propagandu pielīdzina sevi valdībai. Parlamenta deputāte Māria Kolikovā arī burtiski paziņoja:

"Es uzskatu, ka lielākā daļa tiesnešu kaunas par tiesnešiem - Tieslietu padomes locekļiem. Es nedomāju valdības, parlamenta vai prezidenta izvirzītos kandidātus. Es runāju par tiem, kas tur ir tiesnešu vārdā. Tas ir apkaunojums tiesu varai."

Slovākijas Republikas Tieslietu padomei un man kā tās priekšsēdētājam nav citu instrumentu; mēs varam tikai publiski iebilst pret šādiem atkārtotiem politiskiem uzbrukumiem tiesu varas neatkarībai un tās konstitucionālās iestādes neatkarībai, kas iemieso tiesu leģitimitāti un kuru pārstāv Tieslietu padome.

*Slovākijas Republikas Tieslietu padome ir nostiprināta Slovākijas Republikas Konstitūcijā. Piemēram, 2025. gadā Slovākijas Republikas Tieslietu padome rīkoja divpusējas tikšanās ar Pretkorupcijas valstu grupas (GRECO), Starptautiskā Valūtas fonda un Eiropas Komisijas pārstāvjiem, sagatavojot ziņojumu par tiesiskumu. Pēc tam es personīgi apmeklēju Eiropas Komisiju Briselē. Eiropas Parlamenta Demokrātijas, tiesiskuma un pamattiesību uzraudzības grupa (DRFMG) apmeklēja arī Slovākijas Republikas Tieslietu padomi. No tās secinājumiem, kas arī tika prezentēti preses konferencē, bija skaidrs, ka **tā nav paudusi bažas par Slovākijas Republikas Tieslietu padomes darbību vai funkcionēšanu.***

Slovākijas Republikas Tieslietu padomes kā koleģiālas iestādes darbs un darbības, kā arī mans individuālais darbs kā tās priekšsēdētājam ir pārrēdzams un atklāts sabiedrībai, jo šīs darbības ir publicētas Tieslietu padomes tīmekļa vietnē.

Cienījamā priekšsēdētājas kundze,

Ņemot vērā bijušās tieslietu ministres atkārtotos uzbrukumus Tieslietu padomei un līdz ar to visai tiesu varai, lūdzu Eiropas Tieslietu padomju asociāciju kā cienījamu Eiropas organizāciju, kas apvieno tieslietu padomes un aktīvi darbojas tiesu un tiesnešu neatkarības veicināšanā, vērsties pret šo bīstamo un nevēlamo parādību.

Ar cieņu,

Madeleine Mathieu

Prezidente

Eiropas Tieslietu padomju asociācija Brisele, Beļģija

<https://zdruzenie.sk/zdruzenie-sudcov-slovenska-reaguje-na-obsah-rozhovoru-exministerky-spravodlivosti-marie-kolikovej-so-zuzanou-kovacic-hanzelovou-zo-dna-3-12-2025/>

Slovākijas Tiesnešu asociācija atbild uz bijušās tieslietu ministres Marijas Kolīkovas un Zuzanas Kovačič Hanzelovas intervijas saturu 2025. gada 3. decembrī

Slovākijas Tiesnešu asociācija (ZSS) atbild uz bijušās tieslietu ministres Mārijas Kolīkovas un Zuzanas Kovačič Hanzelovas intervijas saturu 2025. gada 3. decembrī

Intervijā ar bijušo ministri Māriju Kolīkovu bija vairāki sagrozīti un maldinoši apgalvojumi, piemēram, par tiesnešu esošo imunitāti, kaut arī tiesnešiem vairs nav nekādas imunitātes, izņemot to, ka viņus nevar saukt pie atbildības par saviem juridiskajiem atzinumiem, par tiesnešu mūža amatu, lai gan vispārējās tiesu varas tiesneši atstāj amatu pēdējā mēneša dienā, kad sasniedz 67 gadu vecumu, par kandidātu ievēlēšanu ECT, lai gan kandidātu ievēlēšana par tiesnešiem ECT vēl nav notikusi, vai par spriedumu in absentia institūcijas apšaubīšanu, kurā iedibinātajā tiesu praksē uzsvēta nepieciešamība tiesai ņemt vērā ne tikai formālos, bet arī materiālos nosacījumus sprieduma pieņemšanai, savukārt Slovākijas Republikas Konstitucionālā tiesa nepieļauj pārmērīgu formālismu vispārējo tiesu lēmumos un uzsver nepieciešamību interpretēt tiesību normas atbilstoši to mērķim un nozīmei.

Tomēr satraucoši ir tas, ka bijusī tieslietu ministre atkārtoti noniecina tiesnešu ievēlētos Slovākijas Republikas Tieslietu padomes locekļus. Viņa aicināja tiesnešus atlaist dažus Slovākijas Republikas Tieslietu padomes locekļus un ievēlēt tos, kuri, viņasprāt, nebūs kauns un spēs viņus aizstāvēt. Slovākijas Republikas Tieslietu padomes locekļus, kas ievēlēti par tās pārstāvjiem, aprakstīt kā „kaunu tiesu varai”, kā viņa norādīja intervijā, ir absolūti nepieņemami un bez jebkāda leģitīma pamata.

ZSS iebilst pret deputātes un politiķes Mārijas Kolīkovas centieniem apzināti sadalīt tiesnešus un uzskata viņas izteikumus par tiešu uzbrukumu varas dalīšanas un tiesu varas neatkarības pamatprincipam.

ZSS uzskata, ka deputātes Mārijas Kolīkovas izteikumi, kuros viņa apšaubā Slovākijas Republikas Tieslietu padomes lēmumus, kas pieņemti Slovākijas Republikas Tieslietu padomes pašreizējā sastāvā, ir uzbrukums tiesu varas neatkarībai un tiesiskuma pamatprincipiem. Šādi izteikumi var negatīvi ietekmēt jau tā trauslo sabiedrības uzticību tiesu varai un vājināt tās pārstāvju un atsevišķu tiesnešu lēmumus. Tiesnesim sabiedrības uzticība ir vienīgais kapitāls, kas izpaužas kā cieņa pret viņa lēmumiem, kas ir tiesiskuma darbības pamats.

ZSS piekrīt aicinājumam tiesnešiem publiski paziņot, ka tiesnesis nedrīkst klusēt, ja tiek apdraudēta tiesu varas neatkarība, tiesiskuma pamati vai paši tiesneši. Tomēr tā norāda, ka galīgais lēmums par konkrēta uzbrukuma tiesnesim likumību ir tiesneša ziņā. Šā iemesla dēļ tiesnešu paziņojumiem jābūt atturīgiem un tiem jābūt izņēmumam, nevis likumsakarībai.

Turklāt, ņemot vērā pašreizējo agresijas eskalāciju, sociālo attiecību pasliktināšanos, un savstarpējās cieņas trūkumu, jo īpaši politiskajā arēnā, ir praktiski neiespējami prasīt tiesnešiem komentēt katru verbālu uzbrukumu no politiķu vai citu sabiedrisko personu puses, ņemot vērā uzdevumus, kas tiesu varai jāveic tiesiskuma valstī. Tiesu varas loma ir garantēt tiesiskuma pastāvēšanu un nodrošināt, ka likums tiek piemērots objektīvi, taisnīgi, reāli un efektīvi, un valsts ir pienākums radīt apstākļus, kas garantē tiesu varas neatkarību. Demokrātiskā sabiedrībā šī tiesu varas pozīcija ir jāciena, jāievēro un jāaizsargā.

ZSS aicina politiķus, tostarp bijušo tieslietu ministri Māriju Kolīkovu, neiesaistīt tiesu varu un tiesnešus politiskās cīņās, neizmantojot izteiksmīgu, aizskarošu, kaislības un naidu kurinošu valodu, kas ir nepiemērota pat politisko cīņu kontekstā, bet ko diemžēl šodien bieži izmanto politiķi. Šādi izteikumi ir absolūti nepieņemami pret tiesu varas pārstāvjiem, jo īpaši, ja tie satur personiskus uzbrukumus tiesnešiem vai vienīgajai konstitucionālajai tiesu varas leģitimitātes institūcijai – Slovākijas Republikas Tiesu padomei (lai gan tās sastāvs neatbilst Tiesnešu Magna Carta 13. panta noteikumam, saskaņā ar kuru Tieslietu padomei jābūt sastāvam vai nu tikai no tiesnešiem, kurus ievēlējuši tiesneši, vai vismaz no vairākuma tiesnešu, kurus ievēlējuši tiesneši).

ZSS aicina vispārēji ievērot un ievērot tiesiskos un ētiskos noteikumus sabiedriskajā komunikācijā par jautājumiem, kas attiecas ne tikai uz tiesnešiem un tiesu varu.